

Kramérhusowy Císarstvé král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1791.

Číslo. 42.

Ve Sobotu

dne 15 Října.

Třetí roční běh.

S nevyšším císařským královským Povolením.

Rozličné politické zprávy.

Z Vidné přichází tato zpráva: Pan Baron z Herbertu na den 18 srpna vřadí v známost, že nevyšší Sultán všem Bassum w své říši vydal ferman neb rozkaz, kterým takto zní: " Poněvadž se Turecký dwor prohlásyl podle sedmého článku zawřeného pokoge w ěistowě, že všeccky císařské zagaté buď městského nebo wogenstého stavu, nechtě kdekoli pozůstávaj, za dva pořád zběhlé měsíce bezewšší výplaty na swobodu propustiti a zpáskem wrátiti chce; protož geho Wywysšenost poraučí všem swým poddaným, aby všeccky takowé zagaté y hned k swým Bassum, aneb k místným sudjm (tak řečeným Kády) dostawili, a

vbezpečení byli, že jim cena, za kterauž takowé zagaté kaupili, z Sultánowa pohladu nahrazena bude. Pokudby se pak kdo opowázil praweně císařské zagaté ragiti a pokrýwati, tedy takowý že nezahatého bez výplaty bude musyt propustiti, nýbrž nadto gedem říše piasstru pokuty složiti. "

Giný ferman Turecký Sultán vydal pro Bosynské obywatele, w kterémž jim vřadí v známost, že pro dobré Turecké cíle hěgátého díla kráginy přirece Oně Německému Cysari postoupil; protož Kapitáni a držitelé gruntů aby se o slusné nahrazení swé štody za dva měsíce v Desterdaru w Konstantynopoli ohlásyli, a pořádně swau štodu dokáz

zati. Gakžkoli prvé Bosňáci tomu na odpor byli, a dopustiti nechťeli, aby Turecký dwůr w oně straně Rakauštemu dworu čeho postaupil, nynj wssak podle Sultánowa rozkazu docela spokogeni gsau. Nynj každěho dne očekáwáme té zpráwy, že wybogowaně perwnosti Berbjr, Dubice a Nowý Hrad Turkům zase nazpátek wráceny gsau, nebo gegich wyslanj kommissari k wyměření hranic giž odedne 8 zářj newstále čekaji, brzyli giž tuto prácy před sebe wzyti poručeno bude.

Charwáti, kteříž w wogenstě službě pozůstáwali, do dne 20 zářj wssickni rozpustěni byli, a nynj doma pozůstawaji, a toliko w čas pokoge obyčejně strážu w cartákách Charwáty osazeny gsau.

3 Walach se giž wssacko cys. král. wogsko wybralo; Chočjn wssak w Moldawě s celým okolím neb Rájan přes zymu zůstane w nassich rukau. Gakž slyšime, strany této perwnosti náš cysárský dwůr s dworem Tureckým gestě gednati bude, aby se náležitě stalo narozwnánj, poněwadž Ruský dwůr na to nastupuge, aby zbořena a s zemj srozwnána byla.

3 Semeljna w Syrmii. Podle zpráwy, kteráž sem na den 27 zářj přišla, weliký počet Tureckých čeledj, genž prvé w Bělehradě obýwaly, do Prosewce přitáhl, a čekaji na onoho muže, kterýž ge gakožto gegich hlawa aneb wůdce do Bělehradu wěsti má. Kdoby tento byl, po tu chvíli se newj, než tak se prawj, že gest muž znamenitý od samého dwora ustanowený, gemuž dle auřadu toho, Beglerbeg, t. g. Mjstodržicý weliké fraginy, řjkaji. Oninno Turcy

w Widjnu, genž do Bělehradu patregj, gsau také giž na cestě.

Třidcet Ráckých čeledj, které giž od dáwných časů w Bělehradě obýwaly, y také tam vsedlé byly, wssacky přigdan do Semeljna, a na předměstj se vsaděgi. Tito Rácowé od cysárského král. dwora wssacku škodu náležitě nahrazenau mji budau, kterauž strz ztracenj domů w Bělehradě trpěli, a toliko pod zpráwau Semeljnského Řiditele státi budau. Wssickni tito gsau takowj Rácowé, kteří se giž před dobytím Bělehradu k welikému prospěchu cysárského wogstva potřebowati dali, a poněwadžby to na krátce aneb na dlauze k prozrazení přigiti mohlo, protož obáwaji se, kdyby zůstali w Bělehradě, aby snad swým žiwotem wssého nahraditi nemusyli.

W gině zprávě z Semeljna takto se piše: Každodenně přicházi sem množstwj cyzýho lidu ze wssch stran, chtěje widěti perwnost Bělehrad, kteréž předtím newiděli. Gestě při tom zůstáwaj, že den 26 zářj gest vložen, na kterýž hlawnj wogenstá zpráwa a wssacky kanceláře z Bělehradu wytáhnauti magj, a den předtím, totiž 25ho, poslednj křesťanské služby Boží budau se tam držeti. — O této věci poslyšime gině pozdnějsi zpráwy, která též z Semeljna přicházi. Obsah gegi gest tento:

Wčereysšho dne, gakožto na den 26 zářj, očekáwali sme zde w Semeljné hlawnj wogenstau zpráwu a wssacky ostatnj kanceláře, genž sem přigiti mēly. To se wssak po tu chvíli nestalo, poněwadž k přigeti Bělehradu ustanowenj Tureckj kommissari o swém přichodu žádné zpráwy dosawad nedali.

Nad

Nad tímto váhaním Pan polní Maršalke Laytnant Pan hrabě Walis welice se mrzí, poněwadž strže to geho giná práce, na kteréz mu wíce záleženo gest, zaměstnáz na býti musí; nebo geho powaha gest, aby se wsecko podle řádu a na wlas konalo. — Práwě w tu chvíli přišla sem zpráwa z Bělehradu, že dělostřelcy, gestu wčerejšího dne z Bělehradu wyráhnauti měli, magj poručeno tam zastati. Týmž časem také wsem Bělehradským obywatelům bylo oznámeno, aby od tud nepospíchali, a swých bud a kramů nebořili, že k tomu gestě dosti času magj. Toto náwěstí zwláště bylo dáno wsem těm, kteříž s potravými věcmi obchod wědau. (Z této zpráwy co bychom zawěstí měli, není nám známo; snad nám wse za krátký čas wyswětleno bude.)

Z Tureckého spissního skladu neb magacynu w Bělehradě po dobytí té pevnosti byla weliká zásoba černého chleba aneb biskotu do Semelina přivezena. Gaž potom nagero přišlo, ten chléb gest od času Cysáře Karla Sestého, a má hořkau chut; poněwadž wšak člowěku není k požívání, protož geg lidé w wodě mojí, a dobytí za potravu dávají.

Z Banátu se pisse, že polního Maršalka Laytnant Pan hrabě Walis dne 16 září s poslednjí kolony wálečného lidu z Walach wytráhl; Turečtj wšak komismisarij k měření hranic do toho času gestě w Zupanku nebyli. — Streyc Sfutarského Bassy, kterýž w Widina wogsto Albanenské pod swau zpráwu měl, giž se zase do Albanye nawrátil. Z geho lidu strže nemocy welmi mnoho

zbynulo. Z počátku, aby se w lidu nemoc nerozmnožila, welmi prospěšného prostředku vžíwal; dal totiž každému nemocnému, gehož nemoc byla nebezpečna, bez dlahého rozmeyšlení hlauu štít. Wšak w krátkém času bylo nemocných takowé množství, žeby pomalu wsecken lid o své hlauy byl přišel. Gaž z počátku přisně dal poručení, by žádný z lidu geho do Widina, a z Widina žádný Turek do geho ležení nechozil, to poručení tak dlaho zachowal, až se domů odebral.

Z Bukarestu. Gestě se zde pořád mluwí, že se před krátkým časem opět mezy Ruským a Tureckým dworem nějaké roztržitosť staly, a krawějš od Tureckého dwora ustanowení Knjzete Michala Sučo za Walasského Hospodáře přejíma gest. Tento nový Walasský Hospodár dne 1 září w tagnosti do Bukarestu přigel, dne 3 w Pana Generála Mitrowského obědwal, a dne 5 měl awmysl slawně do města wgeti; než mnohé mu byly učiněny překážky, tak že zase ten swůg slawný přigezd na den 9 září odložiti musyl. Mezy tím Rusové předstawili neywyššímu Wexýrowi strážny ustanowení tohoto Hospodáře, že se totiž ono bez wolení celého Walasského národu stalo, kdezto předce podle smlawy w Rainardgi zawřeně a podle giných narownání ustanoweno bylo, aby Turecký dwůr Hospodáře gaž w Walassch tak y w Moldawě ani dosazowati ani swrbowati žádného práwa a mocy neměl. Strže tuto připadnost gednání o pokog mezy Rusy a Turky opět se na delší čas protáhne, zwláště poněwadž za gistoru slyšime, že Knjze Potemkyn welice dá

sobě na tom záležeti, aby právo a přiznání wilegij Moldawani a Walachů předešlých nespravedlností Tureckého dwora obhánil.

Dne 27. srpna před polednem w Pilniciy geho Vilost Cysar s Hrabětem Artoa byl půl třetí hodiny v geho Vilosti Brále Pruskeho w geho pokogi, a když se Hrabě Artoa, totiž Pan Bratr Brále Franzcauskeho odebral, oba Moenarowe gest se za celau hodinu pospolu zůstali. Mezitim přišel čas k obědu, a po tabuli wšickni společně odebrali se do Dráždan, kdež wšecky paměti hodné věci prohlíželi. Po večeri, kterauž w Dráždanech drželi, geho Vilost Cysar, geho Vilost Brál Prusky, Pan Hrabě Artoa, polní Maršalek Laszy, Baron Espilman, Pan Kalonne, a Pan Generálmajor Bissowswerder shromáždili se w cysarských pokojích, kdež až do půl druhé hodiny způlnocey zůstali. Okolo toho času geho Vilost Cysar zase do Pilnic odjel. Pakž potom slyšeti bylo, geho Vilost Cysar swau vlastni rukau napsaný list Knížeti nevyššímu zemskému Kancljři do Wjdně zaslal, w kterémž mu (přý) dal zprávu, že s Pruským Brálem smlauwu na den 27. srpna zaslal a poslal. W egen zpráwy z Pilnic, nybrž y očitý swědkowé v gissugy, že nic gestě tak welice lidského srdce pohnuti nemohlo, jako wšickni w Pilniciy přitomní lidé pohnuti byli, když spatřili, že dva nešťawnějši Moenari w Evropě strze swazeť dobrého přátelstwa s gedenoceni gsau. Zagisté můžeme míti dobrá naděgi, že strze tuto s gdenocenost stálý pokoj za dlouhé časy trwati bude. Dároveň, kterěz geho Vilost Cysar mezi

Dány Moenare se opozdila, wšak pro gest gí důležitost předešlých zaslubuge, aby w známost wwezena byla.

Tak se píše z Dráždan: Dne 27. srpna před polednem w Pilniciy geho Vilost Cysar s Hrabětem Artoa byl půl třetí hodiny v geho Vilosti Brále Pruskeho w geho pokogi, a když se Hrabě Artoa, totiž Pan Bratr Brále Franzcauskeho odebral, oba Moenarowe gest se za celau hodinu pospolu zůstali. Mezitim přišel čas k obědu, a po tabuli wšickni společně odebrali se do Dráždan, kdež wšecky paměti hodné věci prohlíželi. Po večeri, kterauž w Dráždanech drželi, geho Vilost Cysar, geho Vilost Brál Prusky, Pan Hrabě Artoa, polní Maršalek Laszy, Baron Espilman, Pan Kalonne, a Pan Generálmajor Bissowswerder shromáždili se w cysarských pokojích, kdež až do půl druhé hodiny způlnocey zůstali. Okolo toho času geho Vilost Cysar zase do Pilnic odjel.

Gakž potom slyšeti bylo, geho Vilost Cysar swau vlastni rukau napsaný list Knížeti nevyššímu zemskému Kancljři do Wjdně zaslal, w kterémž mu (přý) dal zprávu, že s Pruským Brálem smlauwu na den 27. srpna zaslal a poslal. W egen zpráwy z Pilnic, nybrž y očitý swědkowé v gissugy, že nic gestě tak welice lidského srdce pohnuti nemohlo, jako wšickni w Pilniciy přitomní lidé pohnuti byli, když spatřili, že dva nešťawnějši Moenari w Evropě strze swazeť dobrého přátelstwa s gedenoceni gsau. Zagisté můžeme míti dobrá naděgi, že strze tuto s gdenocenost stálý pokoj za dlouhé časy trwati bude. Dároveň, kterěz geho Vilost Cysar mezi

Následující syce zpráva pro nás

frál.